

Nucli del Coll del Guix

Santa Margarida de Montbui

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Coll del Guix (08271 Santa Margarida de Montbui)
Emplaçament Crta-BV-2233, km. 2, a banda i banda de la carretera.

Coordenades:

Latitud: 41.56495
Longitud: 1.56112
UTM Est (X): 380026
UTM Nord (Y): 4602475

Classificació

Número de fitxa 08250-156
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVI-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Pública
Titular: Diversos propietaris
Fitxes associades:
[Plana del Coll del Guix](#)
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dv., 30/04/2010 - 02:00

Descripció

Veïnat format per una desena de vivendes i algunes edificacions destinades coberts agrícoles, quadres d'animals i altres tasques de caràcter agrícola. Aquest veïnat es troba situat en un petit collet a banda i banda de la carretera BV-2233, al km. 2,8 aproximadament, aprofitant un petit coll i una plana agrícola situada entre la Serra de la Planella, la muntanya de la Perera i el Serral de les Onze. El tipus de construcció existent es troba format per cases aïllades envoltades d'espais i construccions d'ús agrícola i ramader. Es tracta de construccions modernes, totes elles aixecades en el decurs del segle XX, tot i que algunes d'elles puguin tenir precedents més antics. La tipologia de les construccions són de caire residencial, de plantes quadrangulars o rectangulars, planta baixa i primer pis, tot i que algunes, com Cal Perelló puguin tenir segon pis i golfes. Moltes d'elles es troben tancades per murs perimetrals, que aïllen la propietat de la resta de cases. La totalitat d'elles són construccions fetes en maó i arrebossades, tot i que quedi alguna encara aixecada en mur de mamposteria irregular. Urbanísticament no formen cap carrer ni plaça, ni es troba ordenades seguint cap disposició. Algunes masies properes com La Caseta, Cal Casanelles o Cal Vilaseca, tot i ser hàbitats dispersos, són considerades també com part del veïnat del Coll del Guix.

Observacions:

Els entorns del nucli del Coll de guix són un indret d'interès geològic on han estat recollits elements fòssils marins, alguns dels quals es troben dipositats al Museu de la Pell d'Igualada i Comarcal de l'Anoia, entre els quals figuren: -Caragol mesogastropodo, Cephalaspidae Bullidae, Mesogastropoda coleostynilidae, Staurida Axophyllidae, Favositida favositidae, Staurida Axophyllidae, Scleractinia favidae, Staurida Lithostrotionidae, Scleractini Monlivaltiidae.

Història

Els orígens del poblament medieval de Santa Margarida de Montbui es troben lligats a la construcció del castell de la Tossa de Montbui i la que fou en aquells moments església parroquial de Santa Maria, a mitjans del segle X. La seguretat oferta pel conjunt militar i eclesiàstic de la Tossa, va permetre consolidar la població pagesa al pla. Tradicionalment el poblament de Montbui ha estat des dels seus orígens dispers, amb dues agrupacions principals situades al Saió i a l'actual poble de Santa Margarida de Montbui, i amb un nombre divers de masos escampats per la geografia del terme. Els testimonis documentals sobre el nombre i el nom de les masies del terme és escàs fins al començament dels fogatges a mitjans del segle XIV. El 1462 eren censats 20 focs a Montbui. En nucli de Santa Coloma i el del Saió concentraven la meitat dels focs. La resta devia constituir la població de les masies, entre les quals apareixen el mas Gili, del Coll, de la Falconera i de la Font del Llop. Aquesta referència és la primera en esmentar el lloc del Coll del Guix, i cal pensar que el mas del Coll, indica la presència d'un mas en aquest indret com a origen de la població del futur nucli. A partir del segle XVI l'existència de capbreus detallats permet ampliar el coneixement que d'elles es té. El veïnat del Coll del guix devia ser el resultat de l'agrupament de diverses masies als voltants dels segles XVII-XVIII aparegudes al voltant del Coll i de l'antic mas del Coll. El 1635 apareix capbrevat el mas del Coll del Guix per primer cop amb aquest nom, i de forma sistemàtica ho torna a fer als capbreus del 1685, 1727 i 1770. TORRAS (1991:30). Al Capbreu del 1685 hi figuren 2 cases al nucli del Coll del Guix. Altres cases com Can Marsal semblen construccions aixecades a l'entorn dels segles XVIII-XIX. Aquest veïnat seria conegut com el Coll del Guix, segurament per la seva proximitat a canteres de guix i les característiques geològiques del sòl. Actualment el veïnat del Coll del Guix es troba format per un seguit de quatre cases totes elles aixecades en el decurs de les darreres dècades. Les restes més antigues de vivenda es troben just al centre del veïnat i s'han destinat a quadres d'animals. Les cases actuals del cal Perelló del Guix i la de cal Marsal són construccions de la dècada del 1940; i la resta pertanyen a les dècades finals del segle XX.

Bibliografia

TORRAS I RIBÉ, J.M.(1991) Camins i viatgers a la comarca de l'Anoia (1494-1834), Rafael Dalmau Editors, Barcelona. TORRAS I RIBÉ, J. M.(1979) La revolució industrial a la comarca de l'Anoia, Rafael Dalmau Editor, Barcelona. TORRAS I RIBÉ, J.M(1993). La Comarca de l'Anoia a finals del segle XVIII. Els "qüestionaris" de Zamora i altres descripcions 1790-1797, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona. TORRAS I RIBÉ J (1991) Santa Margarida de Montbui . Història de l'Anoia. Vol II. Ed. Parcir. Pàg. 13-47.

